

Впровадження інформаційних технологій в практику роботи початкового навчання в умовах Нової української школи

Гнатюк О.В.,

кандидат психологічних наук,

провідний науковий співробітник

лабораторії психодіагностики та науково-психологічної інформації

Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України

м. Київ, Україна

За останні роки інформаційні технології стрімко увійшли у наше життя і в освітній процес зокрема. Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в сучасну освіту дає можливість реалізувати низку актуальних завдань, що постають при переході до Нової української школи [2].

Одне із завдань сучасної школи – підготовка учнів до життя в інформаційному суспільстві. Це завдання можна виконати лише за умови, що навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів супроводжуватиметься використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Згідно з новим Державним стандартом початкової загальної освіти (2018 р.) [1] і Програмою нової української школи (НУШ) [3] передбачено вивчення курсу інформатики в початковій школі. Метою інформатичної освітньої галузі є формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві [3].

Головними завданнями курсу інформатики в початковій школі є:

- формування умінь знаходити та опрацьовувати інформацію із використанням пошукових систем;
- створювати інформаційні об'єкти та опрацьовувати їх у програмних середовищах;
- здійснювати індивідуальну й колективну діяльність в інформаційному середовищі;
- критично оцінювати інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- дотримуватися етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- дотримуватися правил безпечної роботи з комп'ютерними пристроями [3].

Застосування інформаційних технологій дозволяє перевести навчальний процес на якісно новий рівень. Для вчителя виникають нові можливості його організації – пояснення матеріалу за допомогою комп'ютерної презентації, забезпечення диференційованого підходу до навчання учнів, здійснення контролю знань, проведення навчання дистанційно тощо.

Інформаційні технології надають великі можливості у розвитку здібностей дітей з використанням всього арсеналу досягнень світової науки і культури, адже існує багато комп'ютерних енциклопедій, електронних підручників, учбових програм, дидактичних ігор, що розвивають здібності дитини. Як відомо, здібності дитини розвиваються тим краще, чим більше її можливості отримання різноманітного сенсорного досвіду, знайомства з кращими досягненнями світової культури, моделювання наслідків реалізації своїх ідей тощо. Людина, що вміло та ефективно володіє технологіями та інформацією, має інший – новий стиль мислення, по-іншому підходить до оцінки проблем, до організації своєї діяльності. У сучасній школі інформатизація є найважливішим механізмом реформування освітньої системи, яка спрямована, по-перше, на підвищення якості, доступності, по-друге, ефективності освіти.

Сучасний учитель має допомогти учневі орієнтуватися в інформаційному середовищі, сформувати в нього достатній рівень інформаційної компетентності. Широке впровадження в навчальний процес сучасних засобів збирання, збереження, опрацювання, подання, передавання інформації відкриває великі перспективи щодо гуманізації освіти і гуманізації учбового процесу, поглиблення та розширення теоретичної бази знань і надання результатам навчання практичного значення, активізації пізнавальної діяльності, створення умов для повного розкриття творчого потенціалу учнів з урахуванням їхніх вікових особливостей і життєвого досвіду, індивідуальних нахилів, запитів і здібностей.

Зазначимо, що популярність уроків інформатики зростає, адже в умовах інформаційного суспільства сучасні школярі активно користуються гаджетами, тому вони з інтересом вивчають цей курс.

Однак потрібно пам'ятати, як про переваги інформаційних технологій, зокрема сучасних гаджетів, так і їх небезпеку для здоров'я, особливо дітей молодшого шкільного віку. У цьому віці перебування тривалого часу у віртуальному світі може стати причиною адиктивної поведінки, що характеризується прагненням перебувати за комп'ютером (планшетом, смартфоном та ін.) якомога довше та є проявом соціальної дезадаптації. У наш складний час, в умовах карантину, коли учні навчаються дистанційно і працює Всеукраїнська школа онлайн, особливо важливо дотримуватися норм і правил користування інтернетом. Про це повинні знати батьки учнів і допомогти їм їх дотримуватися.

Список літератури

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
2. Нова українська школа. URL: <https://nus.org.ua/>
3. Типові освітні програми для 1 – 4 класів. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/3-4-dodatki.pdf>